

holdt en meget lang Tale, hvori han ogsaa skænkede mig en længere Omtale. Jeg kan paa Forhaand erklære mig inkompetent til at diskutere paa det Grundlag, det ærede Medlem førte Sagen ind paa, da jeg ikke er Jurist. Jeg vilde ikke være i Stand til at følge ham paa dette Omraade, idet jeg mangler de nødvendige Forudsætninger, men det kunde dog være, at man ogsaa rent borgerlig kunde sige sin Mening om en Ting uden at behøve at komme saa langt ind i Juraen, som det ærede Medlem gik. Det ærede Medlem lyste efter mig og udtalte sin Forundring over, at jeg kunde være med til at stille dette Forslag. Jo, det kan jeg saa meget godt, og det falder saa fuldstændig sammen med min Anskuelse i det hele taget, at jeg vilde betragte det som min Pligt at stille dette Forslag naar som helst og hvor som helst. Naturligvis kan der ved et Forslag, der foreligger til 1ste Behandling, altid være et og andet at udsætte, et og andet at ændre, men det maa man jo stole paa bliver siden rettet af Udvalget. Det er efter min Mening saa, at vort lille Samfund ikke højt nok kan raabe ud til Omverdenen, at vi ere et lille fredelskende Folk, at vi ville være i Fred og ville lade andre være i Fred, at den eneste Maade, vi ville vinde frem paa, er ved at tilkæmpe os alle de andre Nationers Sympati gennem vort fredelige Arbejde. Naar dette er min Opfattelse, er det klart, at jeg vil være med til et Forslag, der siger ud til de øvrige Nationer: vi ville holde os uden for de Stridigheder, som maatte opkomme imellem Eder, vi ville ikke have nogen som helst Lod eller Del i, hvad der sker i den Retning ude i Verden, men saa vidt som muligt og paa alle Omraader ville vi holde os for os selv. Naar jeg ser saaledes paa Sagen, kan jeg absolut ikke andet end være med til at støtte dette Forslags Fremkomst. Det ærede Medlem talte om, hvorledes min Sympati kunde være under forskellige Forhold, og han nævnte saaledes som Eksempel, at en svensk Partifælle, Meningsfælle af mig, paa Gennemrejse her i Landet søgte mig op og talte med mig om Sagen, forinden han rejste videre til det Land, hvor han vilde tage Del i en Revolution eller et Oprør. Og det ærede Medlem mente, at jeg ikke kunde være med til at huse denne udenlandske Partifælle eller endog blot til at tale med ham om hans Forehavende. Jeg kan ikke med min bedste Vilje faa noget saadant ud af Loven. Det kan være, at man, naar man er en meget dygtig Jurist, vil kunne faa

det ud af Loven. Jeg kan i hvert Fald ikke. Jeg tror, at jeg efter denne Lov har Ret til at huse ham, til at tale med ham og til i det hele taget at vise ham al mulig Velvilje, følge ham til Jærnbanen eller Dampskibet, saa langt jeg vil, uden at der paa nogen Maade kan gøres mig noget derfor, lige saa lidt som jeg kan indse, at denne Svensker kan anholdes ifølge dette Lovforslag. Disse personlige Sympatier spille overhovedet ikke nogen Rolle i det hele og store ved dette Forhold. Hvis denne Svensker vil rejse til et fremmed Land og deltage i et Oprør eller en Rejsning der, kan ingen efter min Opfattelse forhindre ham deri, lige saa lidt som nogen kan hindre mig i at gøre det, hvis min Sympati og min Agt gaa i samme Retning. Det staar nemlig for mig saaledes, at i det Tilfælde, jeg rejste til et Land og ind under Forhold, hvor jeg risikerede Liv og Lemmer, vilde den Straf, som heraf kunde følge for mig her i Landet, være lidet betydende; man blev da i alt Fald nødt til at vente og se, om jeg kom igen, forinden man kunde straffe mig. En Ting er, som sagt, de personlige Sympatier og en anden Ting vort Syn paa det store og hele, og der ser jeg ikke rettere, end at det er vor, den lovgivende Magts, Pligt, naar vi ville være et fredeligt Folk, saa ogsaa at betone det udadtil og gøre vort til, at det bliver forstaaet. Dette er vor Pligt, og den enkeltes Sympati og den enkeltes Vilje spiller i saa Henseende ikke nogen Rolle over for det store og hele. Vi bør derfor lovgive saaledes og søge at ordne vore Forhold saaledes, at ingen anden Nation paa Grundlag af den enkeltes Opræden kan lægge Skylden paa hele vor Nation og drage os ind under de Forviklinger, vi helst ville være uden for.

Det var disse korte Bemærkninger, jeg vilde gøre til det ærede Medlem, og som jeg haaber ville gøre ham klart, hvorfor jeg kan være med til at stille dette Forslag.

Krabbe: En Ytring af den højtærede Justitsminister foranlediger mig til at gøre en Bemærkning. Den højtærede Minister ytrede, at det var en ren Formalisme, naar Tinget nægtede et af Ministeren forelagt Forslags Overgang til 2den Behandling, og der nu blev indbragt et Forslag af væsentlig samme Indhold. Det er kun rent formelt igen, at dette kan siges at være rigtigt. Nej, der er en Realitet, og en ganske ubetydelig Realitet, deri, som ikke er bleven berørt i Dag, men som har været stærkt medvirkende til, at denne Frem-